पाण्डवेषु सदा पाप नित्यं जिह्मं प्रवर्त्तसे। स्ववीर्य्याद्यः पराक्रम्य पाप आक्रयते परान्। ५६३०
अभीतः पूरयन् वाक्यमेष वै क्षत्रियः पुमान। स पापः क्षत्रियो भूत्वा अस्मानाहूय संयुगे।
मान्यामान्यान् पुरस्कृत्य युद्धं मागाः कुलाधम। आत्मवीर्य्यं समाश्रित्य भृत्यवीर्य्यञ्च कौरव।
आक्रयस्व रणे पार्थान् सर्व्वथा क्षत्रियो भव। परवीर्य्यं समाश्रित्य यः समाक्रयते परान्।
अशक्तः स्वयमादातुमेतदेव नपुंसकं। यस्त्वं परेषां वीर्य्येण आत्मानं बहु मन्यसे।
कथमेवमशक्तस्त्वमस्मान् समभिगर्ज्जसि। ५६३५
॥ श्रीकृष्ण उवाच॥ मद्वचस्यापि भूयस्ते वक्तव्यो हि सुयोधनः। स्व इदानीं प्रपद्येथाः पुरुषो भव दुर्म्मते।
मन्यसे यच्च मूढ त्वं न योत्स्यति जनार्द्दनः। सारथ्येन वृतः पार्थैरिति त्वं न बिभेषि च।
जघन्यकालमप्येतन्न भवेत् सर्व्वपार्थिवान्। निर्द्दहेयमहं क्रोधात् तृणानीव हुताशनः।
युधिष्ठिरनियोगात्तु फाल्गुनस्य महात्मनः। करिष्ये युध्यमानस्य सारथ्यं विजितात्मनः।
यद्युत्पतसि लोकांस्त्रीन् यद्याविशसि भूतलं। तत्र तत्रार्ज्जुनरथं प्रभाते द्रक्ष्यसे पुनः। ५६४०
यच्चापि भीमसेनस्य मन्यसे मोघभाषितं। दुःशासनस्य रुधिरं पीतमद्यावधारय।
न त्वां समीक्षते पार्थो नापि राजा युधिष्ठिरः। न भीमसेनो न यमौ प्रतिकूलप्रभाषिणं।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि उलूकदूतागमनपर्व्वणि भगवद्वाक्ये एकषष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः॥ १६१॥
॥ सञ्जय उवाच॥ दुर्य्योधनस्य तद्वाक्यं निशम्य भरतर्षभ। नेत्राभ्यामतिताम्राभ्यां कैतव्यं समुदैक्षत।
केशवं समभिप्रेक्ष्य गुडाकेशो महायशाः। अभ्यभाषत कैतव्यं प्रगृह्य विपुलं भुजं।
स्ववीर्य्यं यः समाश्रित्य समाक्रयति वै परान्। अभीतो युध्यते शत्रून् स वै पुरुष उच्यते। ५६४५
परवीर्य्यं समाश्रित्य यः समाक्रयते परान्। क्षत्रबन्धुरशक्तत्वात् लोके स पुरुषाधमः।
स त्वं परेषां वीर्य्येण मन्यसे वीर्य्यमात्मनः। स्वयं कापुरुषो मूढ परांश्च क्षेप्तुमिच्छसि।
यस्त्वं वृद्धं सर्व्वराज्ञां हितबुद्धिं जितेन्द्रियं। मरणाय महाप्राज्ञं दीक्षयित्वा विकत्थसे।
भावस्ते विदितोऽस्माभिर्दुर्ब्बुद्धे कुलपांसन। न हनिष्यति गाङ्गेयं पाण्डवो घृणयेति ह।
यस्य वीर्य्यं समाश्रित्य धार्त्तराष्ट्र विकत्थसे। हन्ताऽस्मि प्रथमं भीष्मं मिषतां सर्व्वधन्विनां। ५६५०
कैतव्य गत्वा भरतान् समेत्य सुयोधनं धार्त्तराष्ट्रं वदस्व। तथेत्युवाचार्ज्जुनः सव्यसाची निशाव्यपाये भविता विमर्द्दः।
यद्वोऽब्रवीत्वाक्यमदीनसत्त्वो मध्ये कुरून् हर्षयन् सत्यसन्धः। अहं हन्ता सृञ्जयानामनीकं शाल्वेयकांश्चेति ममैष भारः।
हन्यामहं द्रोणमृतेऽपि लोकं न ते भयं विद्यते पाण्डवेभ्यः। ततो हि ते लब्धमिदं स्वराज्यमापद्गताः पाण्डवाश्चेति भावः।
स दर्पपूर्णो न समीक्षसे त्वमनर्थमात्मन्यपि वर्त्तमानं। तस्मादहं ते प्रथमं समूहे हन्ता समक्षं कुरुवृद्धमेव।
सूर्य्योदये युक्तसेनः प्रतीक्ष्य ध्वजी रथी रक्षत सत्यसन्धं। अहं हि वः पश्यतां द्वीपमेनं भीष्मं रथात् पातयिष्यामि
बाणैः। ५६५५
श्वोभूते कत्थनावाक्यं विज्ञास्यति सुयोधनः। आचिंतं शरजालेन मया दृष्टा पितामहं।
यदुक्तश्च सभामध्ये पुरुषो ह्रस्वदर्शनः। क्रुद्धेन भीमसेनेन भ्राता दुःशासनस्तव।